

NYT FRA FRØSLEVLEJREN

Foreningen Frøslevlejrens Venner marts 2019 nr.102

Gæster og aktører ankommer, 4. maj arrangementet 2018

Udgivet i samarbejde med D.s.i. Frøslevlejren

Indhold

Nyt fra D.s.i.	side 3
Elevprojekt GENFÆRD	side 5
Status, fyrtårnsprojekt	side 7
Ny hjemmeside Frøslev- Lejren	side 8
Kulturakademi	side 9
"100% fremmed"	side 10
Nye udstillinger, Hjemmeværnet	side 12
4. maj 2019, indstik, 4 sider	
Ophør af protektion	side 13
Frøslevlejrens Efterskole, teatersal	side 14
Frøslevlejren, aktiviteter:	
Frøslevlejrens Museum	side 15
Veteranstøtten	side 16
Redningsberedskabet	side 17
FN – Museet	side 18
Amnesty	side 18
Hjemmeværnsmuseet	side 20
Alex Binneballes Fond	side 21
Frøslevlejrens Efterskole	side 22
Cafe Antons	side 22
Adresser, Frøslevlejren	side 23

Forord

I samarbejde med D.s.i. Frøslevlejren, museer, institutioner og udstillinger i Frøslevlejren er det også i 2019 blevet muligt at udgive "Nyt fra Frøslevlejren". Ved at samle informationer (se det fire siders indstik, midtersiderne) vedrørende 4. maj arrangementet i Frøslevlejren samt indkaldelse til den årlige, ordinære generalforsamling samme dag kan der ydes en fælles indsats for bevarelsen af Frøslevlejrens kulturelle værdi, også set i lyset af udviklingsplanen for Frøslevlejren.

Foreningens årsberetning 2018 fremgår af Frihedsmuseets Venners Årsskrift, der blev udsendt til samtlige medlemmer i slutningen af december 2018. Foreningen Frøslevlejrens Venners bestyrelse ser frem til en fortsat god dialog og godt samarbejde med alle i og omkring Frøslevlejren samt ikke mindst med foreningens medlemmer, der udover dette tidsskrift vil blive holdt orienteret via de udsendte "Orienteringer" samt foreningens hjemmeside:

www.froeslevlejrensvenner.dk

Tak til alle, der har bistået og støttet bestyrelsen med informationer, artikler samt donationer.

*På gensyn den 4. maj -
med venlig hilsen*

Bestyrelsen for Frøslevlejrens Venner

Nyt fra D.s.i. Frøslevlejren

Kære læsere af Nyt fra Frøslevlejren

Det er mig en stor glæde at kunne orientere læserne af Nyt fra Frøslevlejren om nyt fra D.s.i. Frøslevlejrens bestyrelse.

I bestyrelsen er vi meget bevidste om, at det nationale mindesmærke Frøslevlejren er et vigtigt stykke danmarkshistorie, som skal formidles til danske og udenlandske gæster i så autentiske rammer som muligt.

Samtidig ønsker bestyrelsen også, at der i Frøslevlejren bliver plads til, at andre fortællinger om fred, sameksistens, samarbejder på tværs af landegrænser, mindretalsrettigheder, kulturudveksling og lignende kan udvikle sig.

Helt overordnet står Frøslevlejren over for en række udfordringer blandt andet i forhold til at udleje ledige barakker og energirenovering, hvis der skal bevares en fornuftig drift af den eksisterende lejr. Netop derfor at arbejdet med Udviklingsplanen sat i værk, og på nuværende tidspunkt er vi i dialog med flere fonde.

Men processen er lang, og mens vi venter på at få finansieringen på plads, så arbejder vi på at øge synligheden af Frøslevlejren - både på den danske og den tyske side af grænsen.

Her er det blandt andet samarbejdet med Fyrtårnsprojektet der gør, at vi allerede nu, men også i det kommende år og helt ind i 2020, vil opleve mange forskellige spændende aktiviteter i Frøslevlejren, som har til hensigt at tiltrække flere besøgende og samtidig af-prøve dele af tankerne bag udviklingsplanen. Men også andre tiltag er i gang:

Markedsføring af Frøslevlejren

I april 2018 modtog D.s.i. Frøslevlejren en donation fra Alex Binesballes Fond, som muliggjorde, at vi kunne begynde på arbejdet på at skabe en ny hjemmeside. Arbejdet med hjemmesiden sker i samarbejde med Fyrtårnsprojektet, brugerne i Frøslevlejren og et lokalt reklamebureau Byro & Co. Den nye side skal præsentere Frøslevlejren og dens udstillere og kommer i langt højere grad end den tidligere side til at henvende sig mere til besøgende i Frøslevlejren. Derfor er siden også oversat til både tysk og engelsk. Siden bliver mere overskuelig og brugervenlig og kan informere både besøgende og øvrige interesserede om Frøslevlejren og dens aktiviteter herunder også udviklingsplanen og status på projektet. Arbejdet med hjemmesiden har taget længere tid end forventet,

men resultatet er blevet flot. Den er nu næsten færdig og går i luften til 1. april 2019.

Derudover arbejder D.s.i. Frøslevlejren i samarbejde med Kommunikationsbureauet Kalb også på en ny folder til lejrens gæster samt et nyt oversigtskort og skilt, der opstilles ved lejrens indgang. Det skal gøre det nemmere for gæsterne at navigere rundt i lejren og se alle de muligheder, man har som gæst. Begge dele forventes også færdige til 1. april 2019.

Folderen vil derudover blive om-delt til relevante steder i kommunen og eventuelt omkringliggende kommuner som markedsføring. Hvis det i 2019 lykkedes at rejse yderligere midler til markedsføring, vil det næste skridt være udarbejdelse af en landsdækkende markedsførings- og kommunikationsstrategi. Her vil vi få afdækket potentielle målgrupper, hvilke medier der egner sig bedst til markedsføring af Frøslevlejren samt mulige samarbejdspartnere, der kan skabe øget fokus på Frøslevlejren. Forhåbentlig vil det betyde, at vi kan sætte mere massivt ind på markedsføringsdelen, og udbrede kendskabet i hele Danmark med det sigte at tiltrække flere besøgende til Frøslevlejren.

Ombygning af opvisningssalen

Byrådet besluttede i november 2018 at give anlægstilskud til en

opgradering af Barak K14, så den opfylder kravene i det nye bygningsreglement. Barak K14 bruges af efterskolen som opvisnings- og teatersal.

D.s.i. Frøslevlejren samarbejder med brugerne og Aabenraa Kommune om at realisere en Visions- og handlingsplan for Frøslevlejren. Visions- og handleplanen opererer med at opgradere opvisnings- og teatersalen, så den på den måde fremtidssikres og samtidig styrke lejrens øvrige brugeres mulighed for at formidle lejrens historie og visioner.

Projektet begynder umiddelbart efter efterskolens musicaluge i uge 11. Ifølge tidsplanen kan den nye teatersal tages i brug, når det nye skoleår begynder i august 2019.

Mindesten for udsendte danske soldater og hjemmeværnsfolk

Aabenraaafdelingen af De Danske Forsvarsbrødre har ønsket en plads i Aabenraa kommune til op-sætning af en mindesten for udsendte danske soldater og hjemmeværnsfolk.

Aabenraa Kommune har anmodet D.s.i. Frøslevlejren om at stenen placeres i Frøslevlejren, og der vil i den kommende tid blive arbejdet konkret med nedlæggelsen af en mindesten.

Thomas Andresen

Formand for D.s.i. Frøslevlejren

GENFÆRD

En slægtning er iGEN på FÆrDe

Enhver familiehistorie rummer personer med forunderlige skæbener; historier som bare venter på at blive hentet frem og fortalt. Fra december 2018 til april 2019 arbejder 102 børn fra 4 skoler i Aabenraa kommune sammen med scenekunstnerne Sarah Cederstrand og Anette Asp Christensen fra WunderVerk på et større huskunstnerprojekt.

Eleverne er dykket ned i deres egen familiehistorie og har valgt en slægtning, hvis historie gør dem nysgerrige. Baseret på denne slægtning bygger de en teaterduke, som de animerer i en fælles forestilling i Frøslevlejren d. 5.april. I processen får børnene tid til at fordybe sig i en undersøgende, skabende og kunstnerisk proces, og de får lejlighed til at reflektere over, hvordan vi alle som individer er en del af, og med til at skabe historien.

Det at dykke ned i sin egen familiehistorie er en nøgle til at forstå og fatte interesse for historien. At se de historiske begivenheder og sammenhænge gennem en slægtnings liv gør det vedkommende og spændende for børnene: Hvad skete der i min slægtnings liv? I byen? Landet? Verden?

Lige nu bygger vi dukker, og slægtningene bliver bragt til live, så de kan fortælle deres historier. Sideløbende dyrker vi slægtsforskning, og vi kommer langt omkring både i tid og sted. Vi er i Hokkerup, Wales, Syrien, Rusland, Kliplev, Holbøl og på Færøerne. Tidsmæssigt spænder vi vel over et par hundrede år fra Hamrum i midten af 1700-tallet og til Bedstefar der døde sidste år. Nogle levede hele deres liv her på egnen, nogle kom hertil langvejs fra, og nogle kom her aldrig.

Næste skridt er, at vi sammen med børnene skaber små situationer og scener der viser det, de synes er den poetiske kerne i slægtningsens personlige historie.

De sidste to uger skal alle disse små fortællinger samles til en forestilling, der udfolder sig forskellige steder i Frøslevlejren.

Gæsterne, der kommer den 5. april, kan opleve lejren befolket af børnenes slægtninge. Mennesker der har levet før os og kan fortælle den lille historie i den store historie – den personlige historie, som den er indlejret i de historiske begivenheder, der gennem tiden har rullet hen over landet.

Man kan møde:

Et par damer der sidder og strikker, byder publikum ind på kaffe og fortæller historier om, da de var unge under krigen. En ældre herre står og vander en enlig potteplante. Et ægtepar sidder sammen i stuen og lytter til tiden. En kvinde leder efter sit bortadopterede barn. Veteranklubben mødes og udveksler minder om krige på tværs af tid og geografi: Den tyske soldat fra 2. Verdenskrig, den danske soldat der var udstationeret på de vestindiske øer, soldaten der måtte cykle hele vejen hjem fra østfronten, den sidste Russiske Zar, soldaten der var krigsfange i USA efter 2. Verdenskrig, mens konen derhjemme havde en affære med en engelsk soldat.

Og mange, mange flere. Kom og oplev dem, når 102 genfærd kommer til live i Frøslevlejren. Det bliver sjovt, og vi regner med at mange pårørende vil dukke op – forældre, søskende, alle de bonusbørn og -voksne, der hører til, bedsteforældre, gode venner. Vi inviterer dem til at gøre en dag ud af det og gå på opdagelse i lejrens mange udstillinger, såvel som i forestillingen.

Facts:

Forestilling i Frøslevlejren d. 5. april 2019 kl. 16-17

Prøver i Frøslevlejren d. 22. marts og 4. april kl 9-14. D. 5. april kl 12-15

Projektet forløber fra 1. december 2018 til 5. april 2019

Kunstnerne er sammen med hver klasse over 10 skoledage fordelt over perioden.

102 børn fra 4 skoler i Aabenraa kommune i alderen 9-14 år deltager 102 afdøde slægtninge.

Støttet af Statens Kunstfonds Huskunstnerordning og Aabenraa kommune.

Produceret af WunderVerk

www.wunderverk.dk

Deltagende kunstnere: Anette Asp Christensen og Sarah Piyannah Cederstrand.

Deltagende skoler: Aabenraa Friskole, Deutsche Privatschule Apenrade, Grænseegnens Friskole og Klipleve Skole.

Status på fyrtårnsprojekt Frøslevlejren

Fyrtårnsprojekt Frøslevlejren er rigtig godt i gang. Fyrtårnsprojektet løber i perioden 2017-2020 og gennemføres som pilotprojektet for Udviklingsplanen for Frøslevlejren for med Frøslevlejrens historie som prisme at skabe oplevelser og aktiviteter af relevans for et nutidigt publikum, at udvikle og afprøve nye formidlings- og undervisningsgreb, der evt. kan videreføres i forhold til den forventede udvikling af Frøslevlejrens indhold. (fra fyrtårnsprojektets kommissorium)

Fyrtårnsprojektet afprøver således nye former for formidling - med det formål at få nye publikumsgrupper til at interessere sig for Frøslevlejren og den fortælling, som udviklingsplanen lægger op til -nemlig om udviklingen fra krig og totalitarisme til fred og demokrati.

Frøslevlejren er et nationalt mindesmærke, og mindesmærker er med til at give form til vores kollektive og individuelle erindringer. Det er derfor følsomt, hvad og hvordan der formidles i forbindelse med mindesmærker. Det er vigtigt at forholde sig respektfuldt til de begivenheder, der har fundet sted i lejren. Men i takt med at samfundet forandrer sig, ændres også den

måde, vi bruger og forstår mindesmærkerne, og det kalder på nye typer af formidling.

Der er ingen tvivl om, at Frøslevlejren skal bevares, så vi fortsat har et sted, et konkret vidnesbyrd, der minder os om en tid og en styreform, som vi ikke ønsker skal gentage sig. Frøslevlejrens arkitektoniske udformning udtrykker meget tydeligt diktaturets styreform og den form for magtudøvelse, som diktaturer benytter sig af: En række barakker placeret i vifteform med et vagttårn i midten, hvorfra en enkelt person med et maskingevær kan kontrollere hele området og sørge for, at alle makker ret.

Det er ikke den form for samfund, vi ønsker os i dag. Derfor skal Frøslevlejrens historie fortælles igen og igen. Vi ønsker ikke en gentagelse af en så magtasymmetrisk form, hvor en central magthavers perspektiv (blikket fra tårnet) skal bestemme, hvordan folk opfører sig. Vi ønsker ikke at folk "makker ret". Vi ønsker os tværtimod et demokratisk samfund, hvor alle borgere har mulighed for at udtrykke sig; hvor der er en mangfoldighed af stemmer og perspektiver, der tilsammen danner et samfund af selvstæn

dige, engagerede, kreative og empatiske borgere.

Med fyrtårnsprojektet vil vi gerne skabe et formidlingsmæssigt modstykke til den samfundsform, som er udtrykt i Frøslevlejrens arkitektur. Vi vil gerne både i det formidle indhold og i selve formidlingsformen skabe et alternativ til "magtens perspektiv". Den historie – eller rettere de historier - som Frøslevlejren ifølge udviklingsplanen skal fortælle, skal være en mangfoldighed af fortællinger og fortælleformer, som de besøgende kan spejle sig i. Det er en balancegang, hvor vi både skal formidle Frøslevlejren som erindringssted, men samtidig

skabe nye formidlingsformer, der er tilpasset samtidens samfundsform, hvor individet er i fokus.

Derfor afprøver vi nogle formidlingsformer, som inddrager og aktiverer de besøgende i Frøslevlejren.

I det følgende vil jeg orientere om nogle af delene i fyrtårnsprojekterne:

Ny hjemmeside for Frøslevlejren

Grafikerne Byro & Co laver ny, fælles hjemmeside for Frøslevlejren.

Hjemmesiden forventes klar 1. april 2019.

Tekster på hjemmesiden oversættes til tysk og engelsk.

Forside Oplev Frøslevlejren - Historie Information Aktiviteter

Teaterstykket ”Udsigter fra min bedstemors køkken”

**Hvad betyder det at høre til?
Hvordan har man rødder? Hvad
er nationalitet?**

Teaterstykket ”Udsigter fra min bedstemors køkken” blev vist i Veteranstøttens køkken den 14. november, og fire andre steder i kommunen. Skuespiller og dukkefører Anette Asp Christensen bringer i forestillingen en life-size dukke af sin sønderjyske bedstemor til live. Publikum inviteres ind i bedstemorens køkken, hvor de bænkes omkring køkkenbordet, hvor der er dækket op med det blåblomstrede kaffestel. Mens der serveres kaffe og kage taler bedstemor og barnebarn om historien og om det at have både danske og tyske rødder i et grænseland med forskellige siddelag og nationale tilhørsforhold.

I projektet Kulturakademi, hvor i alt 18 museer nord og syd for grænsen er gået sammen i par, har Frøslevlejrens Museum og KZ-Gedenkstätte Husum-Schwesing fået udviklet fælles undervisningsmateriale. Skolebørn og deres lærere fra dansk og tysk side har afprøvet materialet og givet deres kommentarer til det, og materialet

Foto: Henning Sjøstrøm

Publikum tog rigtig godt imod forestillingen, kunstneren var meget glad for at spille her, og der har været rigtig meget medieomtale af forestillingen. Tusind tak til Ole Stokholm og Veteranstøtten for stor imødekommenhed og hjælp.

blevet rettet til, inden det snart bliver trykt og sendt ud til skoler i hele Region Sønderjylland-Schleswig.

Pressen var inviteret den 23. oktober til at overvære et undervis-

I projektet GenFærd kommer der 102 børn til Frøslevlejren for at opføre en fælles forestilling, som de har arbejdet på i 3½ måned. Eleverne, der går på 4.-7. klassetrin, har arbejdet sammen med to scenekunstnere om familiehistorie

og dukketeater. Børnene dykker ned i deres aner, støver slægtshistorier og familieportrætter af, og udvælger en afdød slægtning, hvis historie interesserer dem. Hver elev skaber

en life-size teaterdukke, som de skal lære at animere, og igennem teaterdukken fortæller eleverne slægtningens historie.

ningsforløb i Frøslevlejren og udviste stor interesse: Jydske Vestkysten, Flensborg Avis, TV Syd lavede artikler og bragte indslag om Kulturakademi.

Børnene lærer noget om historien ved at sætte sig ind i en afdød slægtningens liv og den periode, som personen levede i, og de har udtaget en kernefortælling om dette menneskes liv. Den personlige forbindelse er med til at gøre stoffet relevant.

Elevernes kunstneriske fortolkninger af deres familiehistorier iscenesættes til sidst i en fælles, stedspecifik vandreforestilling i Frøslevlejren 5. april 2019. Her fortæller børnenes familiehistorie den lille historie i den store historie – den personlige historie som den er indlejret i de historiske begivenheder, der har rullet henover landsdelen. Vi forventer, at der

kommer op mod 450-500 besøgende i lejren til forestillingen. Børnenes familier er inviteret, og i invitationen lægges der lægt på, at familierne kan gøre en familiedag ud af det – at de for eksempel også kan tage bedstemor og bedstefar med på udflugt og se

Frøslevlejrens udstillinger, når du nu er der. På de måde bringer projektet en ret stor flok besøgende til Frøslevlejren, som måske ikke ville være kommet, hvis ikke det var for denne forestilling. Desuden bliver pressen inviteret, hvilket forhåbentlig vil give en masse medieomtale til fordel for Frøslevlejren.

Kunstnerne vil i den kommende tid være i kontakt med lejerne i Frøslevlejren for at finde steder, hvor børnene må opføre deres lille forestilling eller tableau. Forældrene er inviteret til at komme den 5. april 2019 kl. 15, og hilse på deres børn og se lejren. Forestillingen spilles fra kl. 16-17 og er åben for alle, pårørende såvel som almindelige besøgende.

Udstillingen "100% fremmed?"

Den udendørs udstilling "100% fremmed?" bliver vist i Frøslevlejren i perioden 2. – 18 september 2019. Udstillingen består af 100 portrætfotos og tekster, der handler om, hvad der gør, at man føler sig hjemme eller fremmed. Udstillingen vender danskhedsdebatten på hovedet og spørger 100 af de flygtninge, der er kommet til Danmark de seneste 60 år, hvor fremmede eller danske de føler sig.

Hvilken kultur kommer de fra?
Hvad drømmer de om? Hvad la-

ver de om søndagen? Hvad læser de for deres børn? Hvad gør dem bange? Udstillingen sætter spot på, hvad det vil sige at være

menneske – på tværs af grænser, sprog og kultur.

Nuuradiin S. Hussein, 2. viceborgmester i Aalborg Kommune, byder velkommen til udstillingen

Se udstillingens hjemmeside

<http://www.100pctfremmed.dk/>

Årsagen til, at udstillingen vises i Frøslevlejren er, at den historie, som udviklingsplanen lægger op til skal fortælles i Frøslevlejren – Fra krig til fred og demokrati - også rummer grænselandets fredelige sameksistens mellem to nationaliteter og kulturer. Det tyske mindretal, der nu er en naturlig del af Sønderjylland, blev engang opfattet som "de fremmede" i det danske grænseland. Udstillingen er relevant ved det, at den kan stille spørgsmålet: Hvordan er grænselandets forhold til nutidens "fremmede"? Med udstillingen vil vi gerne udforske selvforståelsen i grænselandet og skabe muligheder for møder og øget forståelse mellem mennesker.

Bestyrelsen for DSI Frøslevlejren har fundet en placering i lejren til udstillingen. Udstillingen kommer til at stå på det sydlige græsareal i Ring 2 bag W6 og W5.

Hvis I har ideer til arrangementer, der knytter sig til dette tema, og som kan finde sted i udstillingsperioden, er der mulighed for at kontakte **projektleder Lotte Urfe** om det. Ring eller skriv til Lotte på mail: llu@aabenraa.dk og telefon: 40 47 66 33.

Nye udstillinger i Hjemmeværnsmuseet

Hjemmeværnsmuseet i Barak H 2 åbnede i 2018 sæsonen med en helt ny særudstilling, om Hjemmeværnets indsats til støtte for Politiet i forbindelse med den midlertidige grænsekontrol

Udstillingen, som fortsat kan besøges i hele 2019, fortæller i tekst og billeder, ligesom den rummer genstande fra Hjemmeværnets to grænsekontrollenheder ved "den grønne grænse" og "den blå grænse". En helt ny Hjemmeværnsopgave med specialuddannede

Hjemmeværnssoldater, der er ansat ved Forsvaret på en særlig kontrakt. Sæson 2019 byder ligeledes på en ny udstilling i anledning af Hjemmeværnets 70-års jubilæum. Det er en mindre særudstilling, som beskriver historien fra oprettelsen og lidt om, hvad der for Hjemmeværnet kendetegnede hvert årti. Det er tanken, at særudstillingen skal stå et par år, og derefter skal dele af den nok integreres i museets faste udstilling.

Jens Peter Rasmussen

4. MAJ

Two lit candles are positioned behind the letters 'M' and 'A' of the text '4. MAJ'. The candles are simple line drawings with flames, and their light appears to illuminate the letters they are behind.

**i
Frøslevlejren
2019**

Generalforsamling, Frøslevlejrens Venner

Hermed indkaldes til ordinær generalforsamling, fredag den 4. maj 2019, kl. 1600 i foreningslokalerne i Barak K7 i Frøslevlejren. *Inden mødet er der fra kl. 1500 mulighed for at få kaffe og kage (foreningen er vært).*

OBS! Kl. 15.40 lægges blomster ved Prebens sten.

Dagsorden ifølge vedtægternes § 7

1. Valg af dirigent
2. Aflæggelse af beretning for det forløbne år
3. Forelæggelse af det reviderede regnskab til godkendelse
4. Bestyrelsens forslag til foreningens aktiviteter for det kommende år
5. Indkomne forslag og eventuelle forslag til vedtægter, ændringer^{*)}
6. Fastsættelse af kontingent for det kommende år
7. Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleant
På valg er:
H.A.J. Larsen, Bredebro (modtager genvalg)
Annemette Rosevelt Hess, Frøslevlejrens Efterskole (modtager ikke genvalg)
Bjarne Hansen, Tønder (modtager genvalg)
Valg af suppleant (nuværende er Jens Peter Rasmussen, Sønderborg – modtager genvalg)
Valg af statsautoriseret revisor (nuværende er Sønderjysk Revision, Padborg)
8. Eventuelt

^{*)} Forslag skal være formanden i hænde senest fredag den 26. april 2019.

Bestyrelsen

Til minde om Danmarks befrielse 1945 afholdes der

MINDEHØJTIDELIGHED I FRØSLEVLEJREN

Lørdag den 4. maj 2019 kl. 20.00

PROGRAM FOR AFTENEN:

Kl. 20.00

Koncert ved Hovedtårnet

Kl. 20.15

Velkomst ved formand for D.s.i. Frøslevlejren, Borgmester Thomas Andresen

Kl. 20.25

Der lægges blomster og kranse ved mindestenen, hvorefter der blæses "Last Post"

Kl. 20.34

Frihedsbudskabet fra BBC den 4. maj 1945 lyder over højtalerne ud over lejren. Dannebrog hejses, og der synges "Altid frejdig, når du går"

Kl. 20.40

Mindeandagt.

Der synges "En lærke letted"

Kl. 20.50

Kaffebord og fællessang i W7 under ledelse af Frøslevlejrens Efterskole
(pris 50 kr. pr. person)

4. maj er et traditionelt, mindeværdigt og smukt arrangement i Frøslevlejren. Deltagerne mindes både fangerne i lejren og selve befrielsen.

Der vil traditionen tro være tændt lys i vinduerne i Frøslevlejren til glæde for publikum.

Altid frejdig, når du går

Tekst: Chr. Richardt, 1867. Melodi: C. E. F. Weyse, 1838

Altid frejdig, når du går
veje, Gud tør kende,
selv om du til målet når
først ved verdens ende.

Aldrig ræd for mørkets magt!
stjernerne vil lyse;
med et fadervor i pagt
skal du aldrig gyse.

Kæmp for alt, hvad du har kært;
dø, om så det gælder,
da er livet ej så svært,
døden ikke heller

En Lærke letted

Tekst: Mads Nielsen 1945. Melodi: Math. Christensen, 1945

En lærke letted, og tusind fulgte,
og straks var luften et væld af sang.
De tusind tårne tog til at tone,
så landet fyldtes af klokkers klang,
og byer blomstred i rødt og hvidt,
og det var forår og Danmark frit,
ja, Danmark frit.

Det var en morgen som tusind andre
og ingen morgen i tusind år,
da Danmark vågned med klare øjne
til glædestimer og frimandskår,
og landet lyste fra sund til klit,
for det var forår og Danmark frit,
og Danmark frit.

Vi mindes stille de tapre døde,
hvis navne lever i Danmarks navn,
og takken søger til dem, der segned,
og dem, der sidder med tunge savn.
Gud trøste dem, der har lidt og stridt,
til det blev forår og Danmark frit,
og Danmark frit.

Men du, som styrter de stoltes riger
og løser fangne af bolt og bånd,
dig flyver hjerternes tak i møde,
vor skæbne er i din stærke hånd.
Nu er det forår og Danmark frit,
Velsign det, Herre, fra sund til klit,
fra sund til klit.

Brev vedrørende ophør af protektion

HOFMARSKALLEN

Amalienborg, den 7. februar 2019

J. nr. D19-7735

Foreningen Froslevlejrens Venner
Att.: H.A.J. Larsen
Hovedvejen 26, Vollum
6261 Bredebro

Kære Formand for Foreningen Froslevlejrens Venner,

Hans Kongelige Højhed Prins Henrik blev i 1984 protektor for Foreningen Froslevlejrens Venner.

Foreningen Froslevlejrens Venner var en protektion, der havde Prinsens interesse og opmærksomhed. Prinsen udtrykte glæde over de mange hilsner, Prinsen modtog gennem årene og beklagede, at tiden desværre ikke tillod mere kontakt.

Efter Prins Henriks død er det blevet undersøgt, hvorvidt protektionen kunne fortsætte, eller om protektionen - som det er normalt ved protektors død - må ophøre. Det har desværre ikke vist sig muligt at fortsætte protektionen, og jeg skal derfor formelt meddele, at protektionen ophører.

På vegne af Kongehuset siger jeg tak for samarbejdet, og vi ønsker Foreningen Froslevlejrens Venner alt det bedste fremover.

Med venlig hilsen

Michael Ehrenreich
Hofmarskal

Frøslevlejrens efterskole

Efterskolens teatersal i barak K14 skal nu endelig renoveres. Det har i mange år været bestyrelsens ønske at opgradere K14. Efterskolens flagskib er den årlige musical som er kendt for sit meget høje niveau, og derfor vil en flot teatersal som fremstår indbydende og funktionel være et naturligt sted at være på forkant og sikre tiltrækning af kommende elever.

Igennem årene hvor efterskolen har været i lejren er barak K14 gået fra at være en uopvarmet lagerhal, til stille og roligt at blive indrettet som en teatersal.

Aabenraa kommune har i forbindelse med en byggeansøgning fra skolen stillet krav om at bygningen skal leve op til nuværende krav til energihensyn og brandsikkerhed.

Aabenraa Kommune og Frøslevlejrens Efterskole indgår nu et samarbejde, hvor alles ønsker tilgodeset, og det er Aabenraa

Kommune, der er bygherre på projektet. Barakken bliver gennemisoleret og opført med brandhæmmende materialer, tidssvarende udluftning, samtidig med at der opføres nye publikumspodier, nye undervisningslokaler, flere toiletter og nye multifunktionelle teknik rum.

Håndværkerne går i gang i marts måned og efterskolen glæder sig over at kunne byde et nyt elevhold klar i en fuldstændig nyrenoveret teatersal i midten af august 2019.

Vi håber at lejrens andre brugere vil følge med i arbejdet, og da der primært vil være byggerod ved nordporten, håber vi at det ikke bliver forstyrrende for resten af lejren.

Annemette Rosevelt Hess, forstander

Aktiviteter i Frøslevlejren

Frøslevlejrens Museum (Nationalmuseet) Barak H4, H6 og Hovedvagtårnet

Åbningstider:

Tirsdag-fredag: 9-16.

Weekender i februar, marts og november: 10-15.

Øvrige weekender samt helligdage: 10-17.

18.juni-10.august. Alle ugens dage: 10-17.

Lukket i december og januar.

Entre:

Dagsbillet voksne DKK 60

1 barn + 1 voksen DKK 50

Børn under 18 år er gratis

Årskort + 1 ledsager DKK 175

Museets permanente udstilling om Frøslevlejren 1944-1945 er indrettet i den tidligere fangebarak H4 og i lejrens tidligere hovedvagtårn.

En del af rummene fremtræder som de så ud i 1944-1945, mens der i andre er indrettet udstillinger om lejrens historie, herunder deportationerne til koncentrationslejre.

Gennem de bevarede barakker får man et godt indtryk af lejren som den var dengang.

Som noget helt nyt er det muligt via Virtual Reality at følge fangen Henning L. Jensens skæbne i det tyske kz-helvede.

Yderligere er der blevet implementeret autentiske lydeffekter både i hovedvagtårnet såvel som i H4.

I Barak H6 er der en permanent udstilling om tiden fra maj 1945 til efteråret 1949, hvor lejren, under navnet Fårhuslejren, var internerings- og straffelejre under retsopgøret efter den 2. verdenskrig.

Museumschef Henrik Skov Kristensen

Henvendelse på tlf.: 41 20 60 53

E-post:

froslevlejrensmuseum@natmus.dk

Hjemmeside:

<https://natmus.dk/museer-og-slotte/froslevlejrens-museum/>

Veteranstøtten - Camp Frøslev Barak H 15

Veteranstøtten blev oprettet i 2001, under navnet Kammeratstøtteordningen. Camp Frøslev er etableret for at understøtte det arbejde, Veteranstøtten udfører for at hjælpe veteraner og deres pårørende, der har udfordringer som følge af veteranens udsendelse i en international mission. Organisationer med relation til totalforsvaret kan, i det omfang Camp Frøslev er ledigt, låne plads til arrangementer som ligeledes har til formål at fremme kammeratskab og udvikle støttende netværk for veteranerne. Der er i alt plads til 45 overnatende, – overvejende i enkeltværelser m. bad. Der kan arrangeres ekstra pladser ved opredninger.

Camp Frøslevs faciliteter kan lånes mod at låneren betaler til de med driften forbundne omkostninger til vand, varme, el m.v. Prisen er kr. 100,- pr. person pr. overnatning.

Veteraner der er i besiddelse af Veterankortet, får 50% rabat pr.

overnatning når de arrangerer møder og træf i Camp Frøslev. Sengelinned og håndklæder kan lejes for kr. 50.-. **(Ingen rabat)** Opholdsstue og tekøkken er fælles for alle.

Yderligere information om Camp Frøslev kan fås ved henvendelse til Ole Stokholm Pedersen:

Mobil. 20626794

Daglig leder Camp Frøslev
Landskasserer Danmarks Veteraner
Kasserer Veteranstøtten

E-post:

campfroeslev@veteranstotten.dk
kasserer@danmarksveteraner.dk

kasserer@veteranstotten.dk

E-post mobil: hultet419@gmail.com

Veterans of Denmark
Country Treasurer

Barak H1 - Redningsberedskabet

Beredskabsforbundets informations- og udstillingsbarak

Udstillingen viser redningsberedskabets indsats og arbejde (CB, CBU, CF, Brandvæsen, Falck, Politi, Civilforsvars-Forbund, DKB (Danske Kvinders Beredskab) og det nuværende Redningsberedskab mv.) opdelt i perioden før 1929 og derefter i

10-års perioder frem til i dag –
en vandring gennem Redningsberedskabets historie -

Udstillingen indeholder oplysninger og illustrationer samt materiel fra alle perioder for at vise beredskabets arbejde og udvikling i Danmark samt det arbejde beredskabet samtidig har deltaget i uden for Danmark.

Informationerne understøttes med illustrationer af samtidige begivenheder i samfundet såvel nationalt som internationalt.

Endvidere vises som temaerne: Tyske flygtninge i Danmark 1945-1949 samt Danske Kvinders Beredskabs historie.

Åbent hver dag kl. 9 - 17 i perioden 30. marts – 3. november 2019.

Fri entre

Kaffe, te og is kan købes hos kustoderne.

Barak H1 - kustoderne, tlf.: 74 67 68 87 (30. marts – 3. november)

Formand for bestyrelsen bag Barak H1 er H. A. J. Larsen, tlf.: 51 51 52 84, e-post: h1@bbsyd.dk

Overnatning i Frøslevlejren

Barak H1 rummer også en kursusafdeling med 18 gode senge fordelt på 4 værelser, gode køkken- og badefaciliteter og et møde- eller selskabslokale til 40 personer. Her er der mulighed for personer med tilknytning til Redningsberedskabet samt H1 (Barakkens Venner) at leje i kortere eller længere tid til en pris af kr. 100,00 pr. seng pr. nat og kr. 400,00 for mødelokalet (uden overnatning) pr. døgn ekskl. el.

Henvendelse: Laila Sølvhøj, tlf.: 20 10 41 19.

e-post: la.pe@mail.dk

FN Museet i Frøslevlejren **Museet for Danmarks Internationale Indsats**

På FN Museet i Barak 46 dokumenteres Danmarks Internationale indsats gennem et væld af fotos, tekster og effekter fra de efterhånden over 65 missioner, hvor den danske soldat har været synlig og bidraget til verdensfreden, ved at gøre en forskel. Museet viser et bredt udsnit af de ting, der omgav soldaten og andre i dagligdagen. Og de efterfølgende hjembragte - nu udstillede souvenirs, er et kært minde om den oplevelse, som det var at være udsendt i international tjeneste.

Museet er på en gang både en historisk fastholdelse af fortiden og samtidig en aktuell dokumentation af nutiden. Museet spænder lige fra udsendelsen af de første Observatører til Mellem-

østen i 1948 og til de netop hjemvendte Veteraner fra Libanon, Ukraine og Mali.

Desuden orienteres der på en permanent stand, om Den Danske Brigade I Kommandos indsats i Tyskland efter krigen. Præsentationen af de mange missioner, understøttes af diasshow og film fra indsatsen.

Åbningsperiode: 30. marts – 4. november 2019

Fri Entre

*Henvendelse kan rettes til:
Formand Per Amnitsbøl Rasmussen, tlf.: 54 13 52 52, Mob.: 40 35 13 33*

*e-post: formand@fnmuseet.dk
Hjemmeside: www.fnmuseet.dk*

i Frøslevlejren Barak W6

På trods af et ikke imponerende besøgstal var 2018 et år med store begivenheder og kampagner både for Amnesty Frøslev og for den store Amnesty bevægelse. Amnesty

Frøslev havde 30 års jubilæum med reception i W6. Efter receptionen kunne vi sammen med Frøslevlejrens Efterskole invitere til foredrag med kunstneren Jens Galschiøt, som i en årrække har udstillet flere skulpturer i Amnesty Frøslev. Kaffe, kage og sang var et god afslutning på en god jubilæumsfest. 10.12 1948 blev FNs Menneskerettigheds-erklæring underskrevet.

70 året blev markeret rundt om i verdens mange Amnesty sektioner med fokus både på de gode resultater, der er opnået og også på de mange krænkelse af menneskerettighederne, der stadig sker rundt i verden.

Menneskerettighedskonventionens 30 artikler ses som en permanent del af udstillingen dels i form af fotografier og dels i form af en stor billedcollage, hvor en række kunstnere har givet deres tolkning af de 30 artikler.

I september ses i Frøslevlejren den store udstilling 100% Fremmed Med den som inspiration vil vi I sæson 2019 tage dele af "Flygtninge" emnet op igen.

Der er stadig behov for kampagner og debat om flygtningenes forhold -både internationalt og nationalt. Amnesty Internationals danske afdeling sætter fokus på dansk lovgivning om voldtægt og på holdningsændring.

under kampagneoverskriften er "Let`s talk about YES" Modig kampagnen om overgreb på menneskerettighedsaktivister vil fortsætte i Amnesty Frøslev. De emner, mange forbinder med Amnesty International er tortur, dødsstraf og samvittighedsfanger. I begyndelsen af april måned offentliggøres den store rapport om dødsstraf, -hvilke lande har afskaffet dødsstraf og hvilke lande gør stadig brug af den. Den vil indgå i vores udstilling så snart den udkommer.

Hvis vores gæster vil gøre en forskel, er der flere muligheder "Lifeline" –et sms-netværk giver en mulighed for at sende en sms, om en sag, hvor menneskerettigheder krænktes – det tager ganske få sekunder.

På nogle minutter kan du underskrive et brev og sende det til en fange eller en myndighed Og hvis du har en uge, kan du hjælpe os ved at melde dig som kustode i W6.

*Åben daglig 9 - 17 fra 30.marts – 3. november. **Fri entre***

Formand: Mariann Bille, tlf.: 0049 4622 1895 219, e-post:

mariannbille@gmail.com

Kustodekoordinator: Margit Biehl Hansen tlf.: 74 67 85 05

e-post: margitbiehl@live.dk

***Barak W6** tlf.: 74 67 61 77*

Hjemmeværnsmuseet i barak H2 og Den Danske Brigade i barak H3, der er gratis adgang. Hjemmeværnets Historiske Udstilling er landsdækkende og viser: Hjemmeværnets baggrund, tilblivelse, udvikling samt nutidige opgaver, hvilke omfatter søredning, luftovervågning til støtte for eftersøgningsopgaver og endelig eftersøgning af efterlyste personer. En nyere udstilling beskriver Hjemmeværnets deltagelse i løsning af opgaver i udlandet. En særudstilling viser støtten til politiet i forbindelse med grænsebevogtningen. En helt ny udstilling skildrer Hjemmeværnet gennem 70 år. Brigadesamlingen, der omhandler Den Danske

Brigade DANFORCE, hvis ca. 5.000 frivillige blev opstillet og uddannet i Sverige 1943-45. Brigaden returnerede til Danmark 5. maj 1945 og løste derefter en lang række bevogtningsopgaver, bl.a. ved den dansk-tyske grænse.

Anders Olsen, daglig leder, viser nye plancher

Åbent 30 marts til 3. november 2019. Alle dage 9 – 17 eller efter aftale.

Fri entre

Henvendelse: Museet tlf.: 74 67 68 38

*e-post: museeth2@gmail.com
eller til Anders Hygum Olsen, tlf.: 41 74 68 29.*

Hjemmeside:

www.hjemmevaernsmuseet.dk

Alex Binneballes Fond

Alex Binneballes Fond er stiftet den 2. september 1983. Efter godkendelse fra Civilstyrelsen indgår Frøslevlejrens Venners Fond i Alex Binneballes Fond med virkning fra 1. januar 2015. Fondens formål er at yde støtte til deltagere i frihedskampen fra 1940 – 1945 med fortrin for tidligere fanger i Neuengammelejren og til disses nærmere pårørende. Fonden skal desuden støtte Frøslevlejrens bevarelse og Frøslevlejrens Museum samt øvrige aktiviteter i lejren, som har rod i frihedskampen 1940- 1945. Fonden beslutter tildeling af støtte efter ansøgning ved et fast årligt møde i marts. Bestyrelsen har indført den praksis, at kun ansøgninger, der er bestyrelsen i

hænde senest den 1. marts, kan komme i betragtning.

Årets uddelinger af støtte fremgår af Årbogen fra Frihedsmuseets Venners Forlag, som er udsendt til medlemmerne af Foreningen Frøslevlejrens Venner i januar 2019.

Alex Binneballes Fonds bestyrelse:

Formand: Herle Lorenzen Nielsen
Næstformand og sekretær: Esben Kaagaard

Kasserer: Bent Hjortdal

Revisor: Christian Giørtz, Sønderjyllands Revisionskontor A/S

E-mail: binneballe@gmail.com

Find et nyt medlem til foreningen
Frøslevlejrens Venner
Det koster kun 125 kroner om året

Frøslevlejrens Efterskole

Frøslevlejrens Efterskole bygger på det Grundtvig-Koldske skole-, livs-, og menneskesyn. Skolen tilstræber at skabe et miljø, hvor eleven sammen med kammerater og medarbejdere deltager i et fællesskab og en undervisning, baseret på værdier som frihed, ansvar og hensyn til hinanden og områdets natur, kultur og historie. Skolen har plads til 112 elever fordelt på en 8. klasse, to

9. klasser og en projektorienteret 10. klasse. Skolen sender gerne informationsmateriale til interesserede, ligesom vi gerne byder disse på en rundvisning.

Information: *Frøslevlejrens Efterskole, Forstander Annemette Rosevelt Hess,*
tlf. 74 67 66 44,
e-post: post@fle-skole.dk

Cafe Antons i Barak W9

Café Antons tilbyder alt fra friskbrygget kaffe, lækre kager, sandwiches, frokostbræt, økologisk saft, sodavand, is og meget mere! Nyd den hyggelige stemning i **Antons** stue!

Plads til mange gæster!

Hos **Antons** har vi plads til mange. Vi har **Antons** hyggelige stue med plads til cirka 16 personer, og derudover har vi også en hyggelig

sal med plads til cirka 80 personer. Her tilbyder vi alt fra kaffebuffet til 3-retters menuer. Har du selskabet, så kan vi klare resten. Vi tilrettelægger efter netop dit ønske.

Kontakt: **Cafe Antons**, Lejrvejen 77, 6330 Padborg

Telefon: 29 82 94 54

E-post: cafeantons@gmail.com

Adresser vedrørende Frøslevlejren

Alex Binneballes Fond

Formand: Herle Lorenzen Nielsen, Byvej 14, Ballum, 6261 Bredebro, tlf.: 30 48 65 20, e-post: binneballe@gmail.com

Den selvejende institution D.s.i. Frøslevlejren

Henvendelse: Kulturkonsulent Stine H. Ellesgaard, Kultur, Plan & Fritid, Aabenraa Kommune, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa, tlf.: 73 76 71 84
e-post: shell@aabenraa.dk

Barak H1, Redningsberedskab

Formand: H.A.J. Larsen, Hovedvejen 26, Vollum, 6261 Bredebro, tlf.: 51 51 52 84
e-post: haj@vader.dk

Barak H2, Hjemmeværnsmuseet

Henvendelse: Museet tlf.: 74 67 68 38 eller Anders Hygum Olsen tlf.: 41 74 68 29, e-post: museeth2@gmail.com

Barak 46, FN-museet

Formand: Per Amnitsbøl Rasmussen, tlf.: 54 13 52 52/ 40 35 13 33
e-post: formand@fnmuseet.dk

Barak W6, Amnesty International

Formand: Mariann Bille, tlf.: 0049 4622 1895219,
e-post: mariannbille@gmail.com

Barak W9, Café Antons

Postadresse: Lejrvejen 77, DK-6330 Padborg, tlf.: 29 82 94 54
e-post: cafeantons@gmail.com

Veteranstøtten - Camp Frøslev

Daglig leder: Ole Stokholm Pedersen – eller tlf.: 20 62 67 94
e-post: campfroeslev@veteranstotten.dk

Frøslevlejrens Efterskole

Forstander: Annemette Hess, 6330 Padborg, tlf. 74 67 66 44
e-post: post@fle-skole.dk

Frøslevlejrens Museum (Nationalmuseet)

Museumschef: Henrik Skov Kristensen
Lejrvejen 83 H6, 6330 Padborg, tlf.: 41 20 60 53
E-post: froslevlejrensmuseum@natmus.dk

Foreningen Frøslevlejrens Venner

Formand: H.A.J. Larsen, Hovedvejen 26, Vollum, 6261 Bredebro, tlf.: 51 51 52 84 e-post: haj@vader.dk

Udsendelsen af "Nyt fra Frøslevlejren"

– nr. 102 er sponsoreret af

Afsender:

Foreningen Frøslevlejrens Venner
v/formanden H.A.J. Larsen
Hovedvejen 26, Vollum
6261 Bredebro

CVR nr. 20 06 30 41

ISSN: 1603-9009

e-post: mail@froeslevlejrensvenner.dk

Hjemmeside: www.froeslevlejrensvenner.dk

Bankforbindelse: Tønder Sparekasse Reg.nr. 9828 konto nr. 8850515663

Medlemskontingent: 125 kroner per år

Redaktion:

Frøslevlejrens Venners bestyrelse i samarbejde med
Den selvejende institution D.s.i. Frøslevlejren.

Redaktør: H.A.J. Larsen(ansv.)

Tryk: toptrykgrafisk
Buskmosevej 4 - 6300 Gråsten

Næste udgave af "Nyt fra Frøslevlejren" er planlagt udsendt ultimo marts 2020. Indlæg bedes sendt som vedhæftet fil i WORD (.doc - eller .docx format), husk eventuelle ændringer i åbningstider, telefonnumre m.v. Vedhæftede billeder: digitale i minimum 300 dpi. Indlæg bedes sendt til H.A.J. Larsen, e-post: haj@vader.dk, inden den **15. februar 2020**.